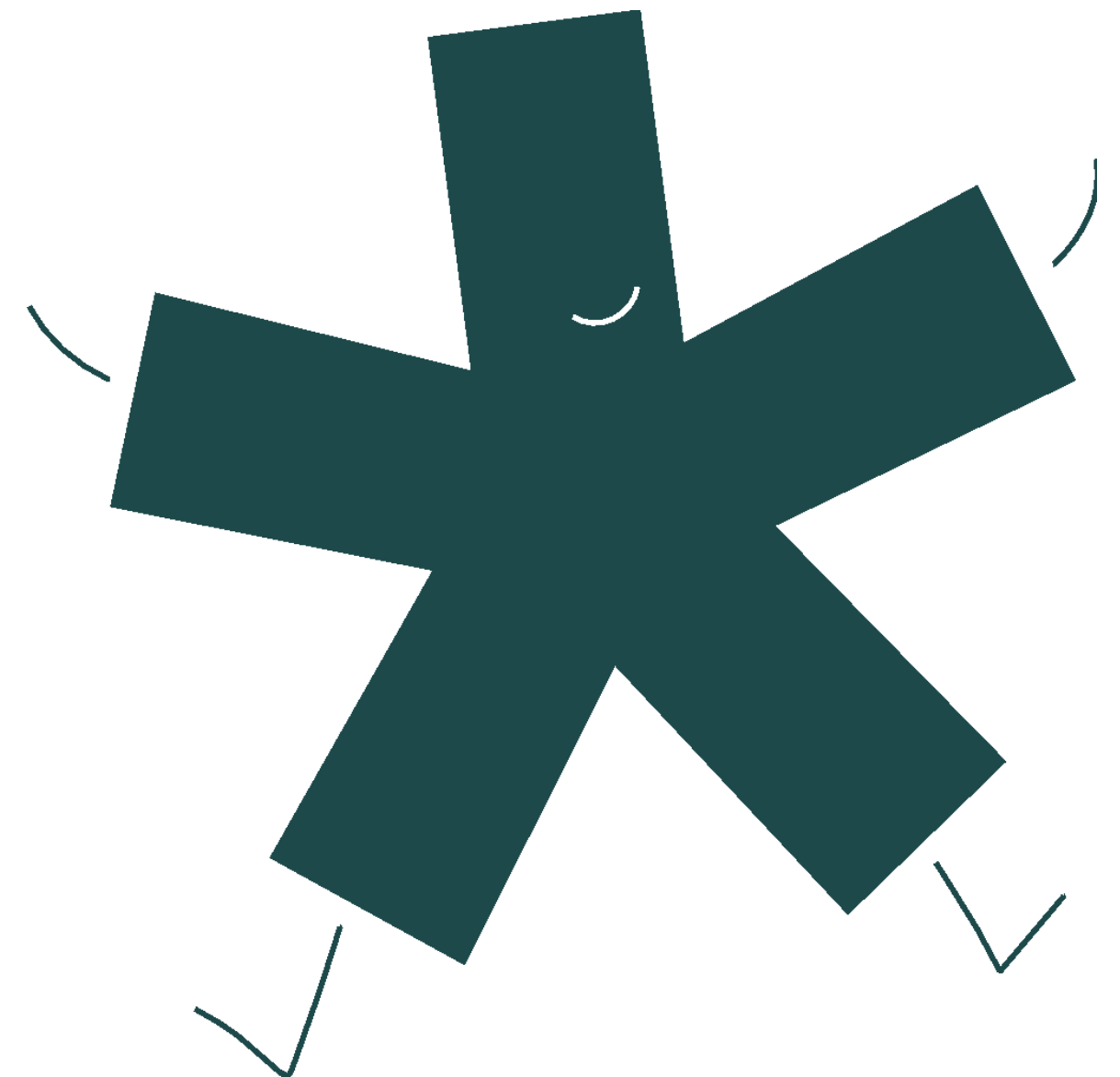

Tunnetega toimetulek: märkamine, mõistmine, sekkumine.

Kerli Noormänd-Sinimeri

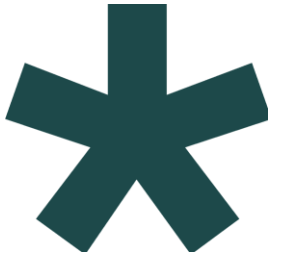
Kes see on?

Olen sotsiaalpedagoogika ja lastekaitse magister ning töotan sotsiaalpedagoogi ja tugiteenuste koordineerijana Eesti suurimas lasteaias.

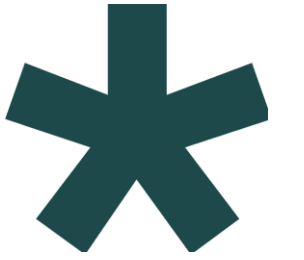
Olen ELAL juhatuse liige ja ESPÜ lihtliige. Minu tööülesannete hulka kuuluvad teemad on seotud laste käitumise, tunde kasvatuse, lasteaiaga kohanemise ja koolivalmidusega, viin läbi seksuaalkasvatustunde Kavandan ja koordineerin laste toevajaduse hindamist ja pakkumist. Ning hoolitsen lapsi puudutava dokumentatsiooni hea käekäigu eest. Nõustan nii õpetajaid kui lapsevanemaid.

Tunded

Milliseid tundeid sina tunned?

Tugevad tunded

Lapsed võivad jääda hätta oma intensiivsete negatiivsete tunnete väljendamisel, kuna puudu jääb elukogemusest, impulsikontrollist, frustratsioonitaluvusest, tunnetealasest sõnavarast ja probleemilahendusoskustest.

Tugevad tunded

Oluline on olla lapsele toeks ja õpetada väljendama erinevaid tundeid turvalisel viisil.

Märkamine

Lapse arengu jälgimine ja analüüs on meeskondlik protsess, kus iga osapool – õpetaja, lapsevanem, tugispetsialist ja tugiteenuste koordineerija (TUKO) – täidab oma rolli ja vastutust.

Õpetaja ülesanne on jälgida lapse arengut igapäevases tegevuses, märgata muutusi ja murekohti ning kirjeldada lapse toimetulekut erinevates olukordades.

Tugispetsialist toetab õpetajat lapse arengu hindamisel ja analüüsimisel, viib vajadusel läbi täiendavaid vaatlusi või teste ning pakub soovitusi lapse arengu toetamiseks.

Koostöö

Mõistmine

Oluline on olla lapsele toeks ja õpetada väljendama erinevaid tundeid turvalisel viisil.

Näe lapse tugevusi ja arenda neid.

Saa aru, et lapse elu keskkond mõjutab teda.

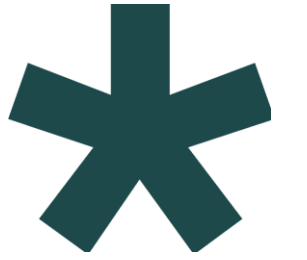
Tunnusta last!

Mõista, et iga laps on erinev.

Ole rasketel hetketel olemas!

Sekkumine

Rahupesa

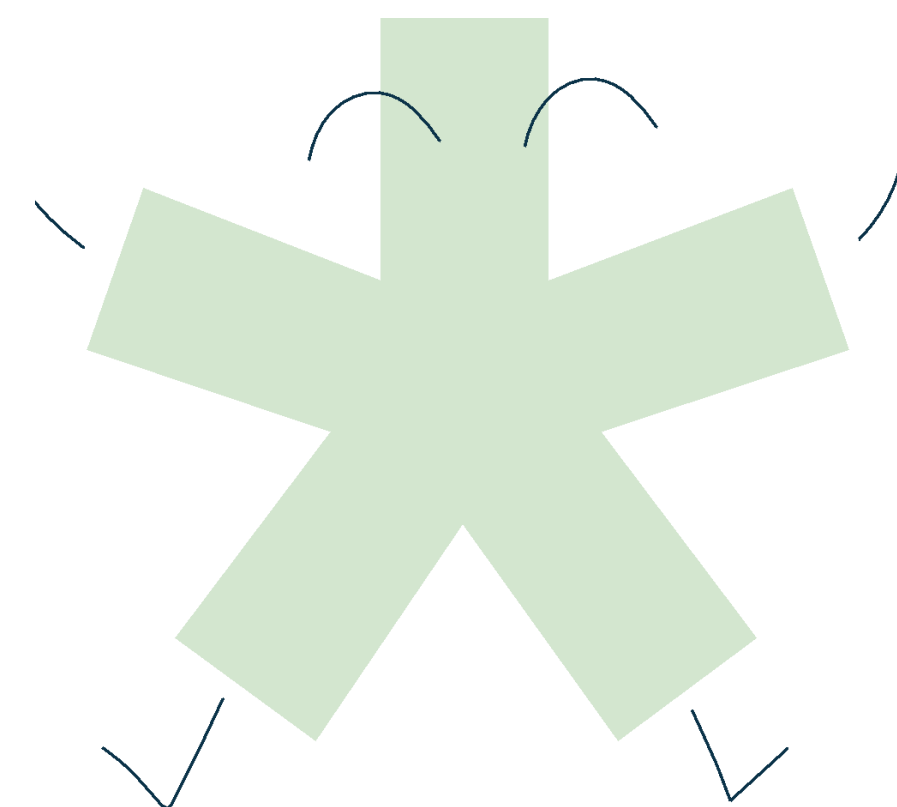
Rahunemise tehnikad

Tunnete sõnavara
õpetamine

Teaduspõhised
programmid

Järjepidev rutiin

Erinevad
sotsiaalseidd oskusi
toetavad
lauamängud

Kokkuvõtteks

Õpi tundma oma rühma laste eripärasid.

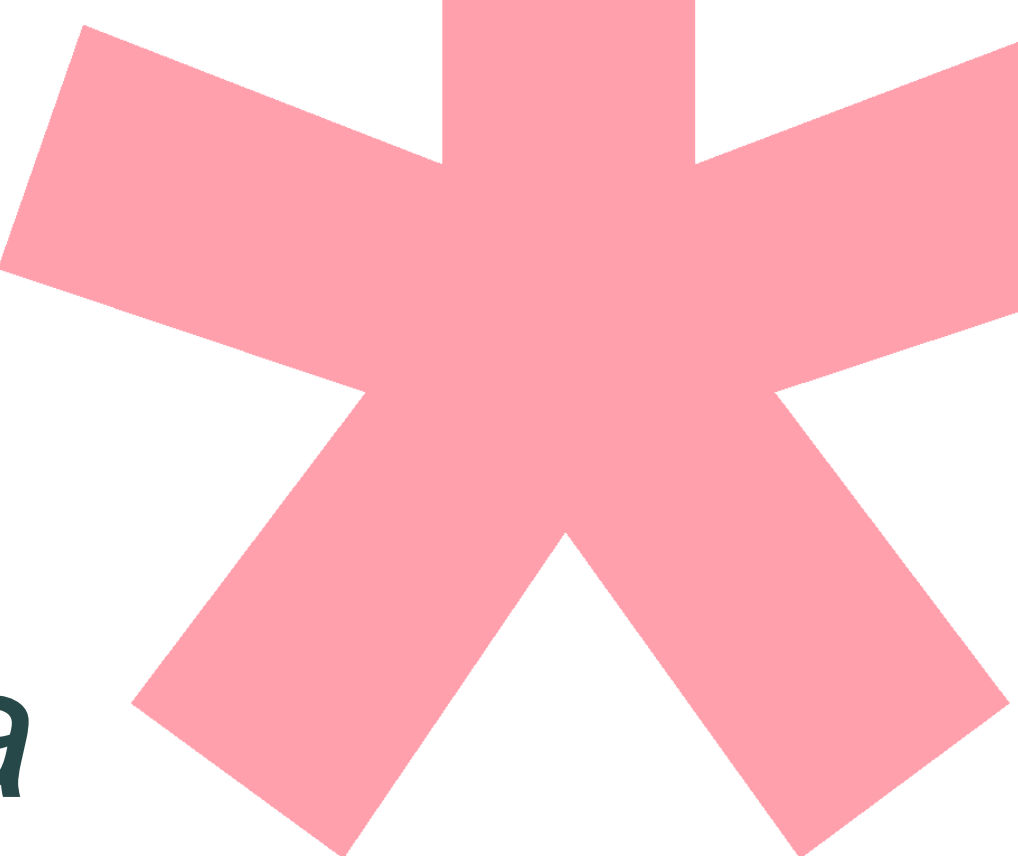
Kohanda rühmaruum nii, et kõik lapsed oleksid toetatud.

Tee koostööd kõikide lapsega tegelevate täiskasvanutega.

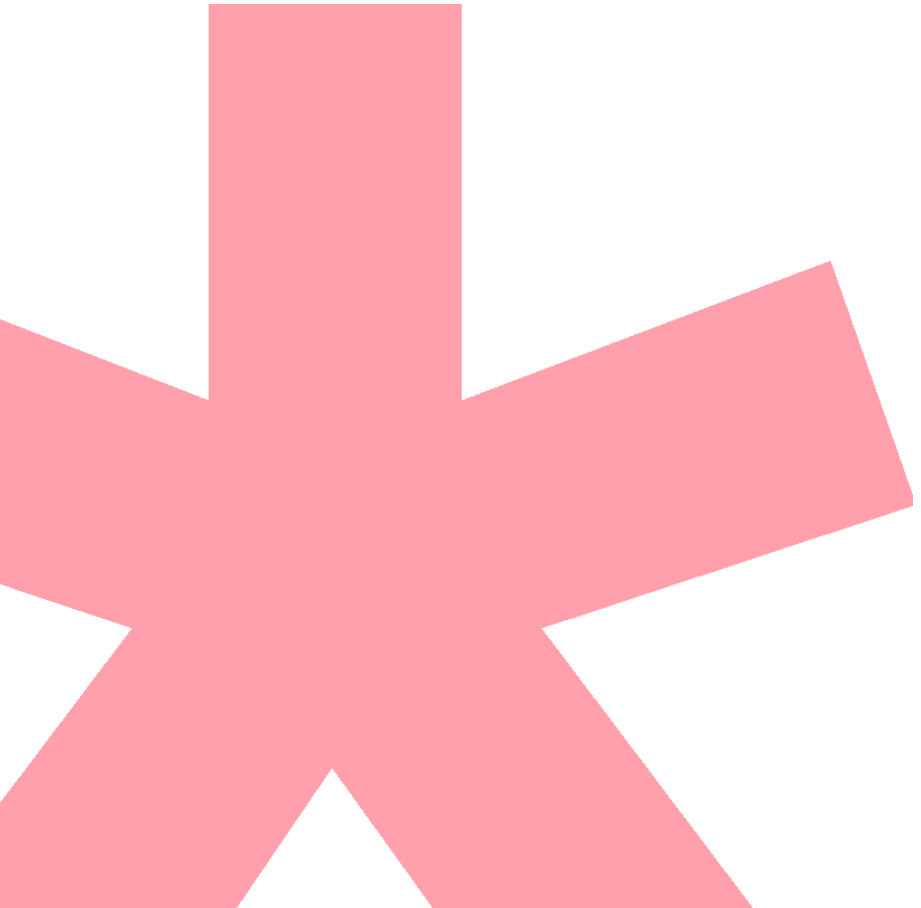
Ära unusta, et sa päriselt ei tea, mis pagas lapsel ja tema perel on.

Tagasisidestage lapse päeva/lapse arengut nii, et keegi haiget ei saa.

Lähtu lapse vajadustest, mitte enda ega lapsevanema soovidest.

*Esmalt peab muutuma
täiskasvanu, siis muutub ka
laps ja tema käitumine.*

Aitäh!

